

Liberation Garden

3de graad basisonderwijs
1ste graad secundair onderwijs

Handleiding voor een geslaagd museumbezoek

inhoudsopgave

1. Inleiding	p.3
Wat is Liberation Garden?	
Een museumbezoek...	
... Hoe doe je dat?	
2. Educatief pakket	p.6
Voorverwerking	
Bezoek Liberation Garden	
Naverwerking	
3. Eindtermen en onderwijsdoelen	p.8

WO II museum
Leopoldsbuurg

'In Touch with History'

1. inleiding

Beste leerkracht, beste bezoeker

Je staat op punt om met een groep leerlingen / jongeren het WOII-museum 'Liberation Garden' te bezoeken. We zijn blij om jullie te mogen ontvangen en staan klaar om er een onvergetelijk, leerrijk en beklijvend bezoek van te maken.

In deze handleiding verneem je hoe het bezoek aan 'Liberation Garden' verloopt. Het verloopt in 3 stappen. In een **voorverwerking** in de klas worden de leerlingen door middel van een filmpje warm gemaakt voor het museumbezoek en maken ze kennis met 'gids Guy'.

Daarna volgt het **bezoek** aan het museum. Dit bezoek zal in 2 fases verlopen: een verwerking in deelgroepjes en een doorloop met de gids. Vanzelfsprekend zullen de leerlingen ook de 'experiences' beleven: een VR-vlucht, een schuilkelder, een 3D-cinema.

Ten slotte volgt er nog een **naverwerking** in de klas, met een quiz en een reflectie.

Je vindt verder in deze bundel ook nog een verwijzing naar de **eindtermen** en **onderwijsdoelen** die aan bod komen.

Veel leerrijk plezier met het bezoek,

Het Liberation Garden - team

Wat is Liberation Garden?

Liberation Garden is een museum in Leopoldsburg over de Tweede Wereldoorlog dat de periode 1940-1945 tot leven brengt op een heel hedendaagse en multimediale manier. Dat brengt de oorlog **dicht op je huid**. Geen wonder: binnen een uur wandelen, fietsen en rijden van het museum liggen zo'n 100.000 soldaten uit een dozijn landen begraven. Leopoldsburg en omgeving vormen dan ook de **oosthoek van de tweede wereldoorlog**.

Liberation Garden dompelt je onder in de harde nazi-bezetting en de langverwachte bevrijding. In het kamp van Leopoldsburg worden door het naziregime ontelbare Duitse soldaten opgeleid. Tegelijk worden er mensen die zich verzetten tegen het regime opgesloten en naar concentratiekampen gevoerd. In de aanloop naar de bevrijding wordt het kamp in mei 1944 zwaar

gebombardeerd en verliezen ook burgers het leven. In september 1944 loopt de bevrijding van West-Europa onverwacht vast door hevig Duits verzet tussen de kanalen rond Leopoldsburg. Veldmaarschalk Montgomery bedenkt een gewaagd plan om het naziregime op de knieën te krijgen: **Operatie Market Garden**. Het plan mislukt. De burgerbevolking smakt naar vrijheid.

Zal het tij eindelijk keren?

In Liberation Garden gaat de aandacht naar de verhalen van gewone mensen in buitengewone omstandigheden. Je stapt in de schoenen van **bezettters**, **verzetsmensen** en **bevrijders**, je moet plots dekking zoeken tijdens een bombardement, en zit midden in de briefing van een beroemde generaal. Als klap op de vuurpijl vlieg je zelfs mee in een heuse Spitfire, in een waanzinnige virtual-reality beleving. Kinderen gaan op een avontuurlijke missie, vol spannende opdrachten.

Jong en oud ontmoeten historische personages die hun verhaal vertellen als je hun hand aanraakt.

In touch with history!

Een museumbezoek...

'In touch with history'

Dit museum wil de geschiedenis van WOII 'kort op de huid' brengen. Voor scholen (3de graad basisonderwijs – 1ste graad secundair onderwijs) ontwikkelden we in plaats van een traditionele gegidste rondleiding een **educatief pakket** waarin leerlingen/jongeren:

- gestimuleerd worden om zich te verdiepen in de verhalen van gewone personen in bijzondere omstandigheden...
- actief op ontdekking mogen...
- worden aangezet om samen te werken...
- zich inleven in de oorlogssituatie van 80 jaar geleden...
- een aantal 'experiences' beleven: een schuilkelder, een VR-vlucht in een Spitfire, een 3D-cinema...
- de link leggen tussen de oorlogssituatie van vroeger en hun eigen leefwereld van nu...

We hopen dat hiermee de interesse van leerlingen 'geprikkel'd is, en ze tijdens het bezoek hun beste beentje voorzetten, want:

... Hoe doe je dat?

- In een museum is het **rustig**. Er zijn ook andere bezoekers aanwezig. Hen mogen we niet storen. Dus:
 - Niet te luid praten of **roepen**.
 - Niet **rondrennen**.
 - Niet **duwen** en **trekken**.
 - Zet **smartphones** op stil.
- In het museum staan veel waardevolle **voorwerpen**. Behandel alles met het nodige respect.
- Luister steeds naar de **aanwijzingen** van de gids en de medewerkers van het museum.
- Jassen en tassen moeten opgeborgen worden in **lockers**. Je vindt ze onmiddellijk aan de rechterkant als je het museum binnenkomt.
- **Eten** en **drinken** in het museum is niet toegestaan.

2. Educatief pakket

Het bezoek verloopt in 3 stappen:

Voorverwerking

Toon voorafgaand aan het bezoek het filmpje van 'gids Guy' in de klas. Je vindt het filmpje op de website van Liberation Garden.

Dit moet de leerlingen warm maken voor het bezoek én is meteen een oproep. 'Gids Guy' heeft namelijk zijn gidsenbundel laten vallen en alle papieren zijn door elkaar geraakt. Hij vraagt de leerlingen om hem te komen helpen.

Bezoek Liberation Garden

Na de ontvangst in het museum verloopt het bezoek in **2 fases**:

1. Leerlingen worden in **6 groepjes** verdeeld. Elk groepje zal 2 personages uit het museum van naderbij **onderzoeken**. Ze krijgen enkele werkblaadjes met opdrachten. Voor elk personage krijgen ze **20 minuten** tijd, daarna schuiven ze door naar het volgende personage. Als ze de opdrachten goed uitvoeren, vinden ze **codes** waarmee 'gids Guy' zijn gidsenbundel terug kan ordenen.
2. De gids zal de gehele groep meenemen doorheen het museum en enkele belangrijke elementen, gebeurtenissen, plaatsen **uitlichten**. Dit is het moment waarop er de waardevolle link gelegd wordt naar de **leefwereld** van de leerlingen.

Dit programma zal +/- 2 uren in beslag nemen.

Een belangrijke rol voor de begeleidende leerkracht(en):

-Tijdens het groepswork: observeren, helpen bij de opdrachten en ingrijpen waar nodig. Het is de bedoeling dat de leerlingen met de opdrachten/rondleiding bezig zijn, niet doelloos rondlopen. Ze mogen de museumbeleving voor andere bezoekers niet verstoren.

-De timing bewaken: na 20 minuten personage 1 => doorschuiven naar personage 2, ook 20 minuten => daarna verzamelen aan het onthaal.

Naverwerking

In de klas zijn er na het bezoek aan het museum nog 2 naverwerkings-activiteiten:

1. een Kahoot-quiz. Deze quiz peilt naar wat leerlingen hebben opgestoken van het bezoek.
2. Reflectie-opdracht: de leerlingen denken terug aan de 6 personages die ze hebben 'ontmoet' in het museum. Ze kiezen daarna (individueel of in groepjes) 1 personage uit waarnaar ze graag een brief willen schrijven of een mail sturen. De mooiste boodschappen worden gepubliceerd op de website van het museum.

De gegevens van de quiz en het reflectiedocument vindt je eveneens terug op de website.

3. Eindtermen en onderwijsdoelen

Volgende eindtermen en onderwijsdoelen komen aan bod tijdens het museumbezoek:

3.1 Basisonderwijs

Mens en maatschappij

- 1.2. De leerlingen kunnen beschrijven wat ze voelen en wat ze doen in een concrete situatie en kunnen illustreren dat zowel hun gedrag als hun gevoelens situatiegebonden zijn.
- 1.6. De leerlingen tonen in een eenvoudige conflictsituatie in de omgang met leeftijdgenoten de bereidheid om te zoeken naar een geweldloze oplossing.
- 2.12. De leerlingen zien in dat racisme vaak gebaseerd is op onbekendheid met en vrees voor het vreemde.
- 2.13. De leerlingen kunnen het belang illustreren van de fundamentele Rechten van de Mens en de Rechten van het Kind. Ze zien daarbij in dat de rechten en plichten complementair zijn.
- 2.15. De leerlingen kunnen illustreren op welke wijze internationale organisaties ernaar streven om het welzijn en/of de vrede in de wereld te bevorderen.
- 3.9. De leerlingen tonen belangstelling voor het verleden, heden en de toekomst, hier en elders.

- 3.10. De leerlingen beseffen dat er een onderscheid is tussen een mening over een historisch feit en het feit zelf.

Nederlands

- 1.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) de informatie op een persoonlijke en overzichtelijke wijze ordenen bij een voor hen bestemde instructie voor een buitenschoolse situatie.
- 5.3 De leerlingen kunnen bij de eindtermen luisteren, lezen, spreken en schrijven de volgende strategieën inzetten: tijdens het luisteren, lezen, spreken en schrijven hun aandacht behouden voor het bereiken van het doel

Sociale vaardigheden

- 1.2 De leerlingen kunnen in omgang met anderen respect en waardering opbrengen.
- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.
- 2. De leerlingen kunnen in functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.

3.2 Secundair onderwijs

Burgerschap

- 7.4 De leerlingen lichten de mechanismen van vooroordelen, stereotypering, machtsmisbruik en groepsdruk toe.
- 7.7 De leerlingen onderbouwen een eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen, thema's en trends met betrouwbare informatie en geldige argumenten
- 7.9 De leerlingen illustreren het belang van individuele en gezamenlijke acties en engagement voor de samenleving.
- 7.16° De leerlingen komen op voor de eerbiediging van de rechten van de mens en het kind en voor sociale rechtvaardigheid, voor zover het relevant is voor hun eigen leefwereld. (attitudinaal)
- 7.18° De leerlingen onderscheiden het samenleven in een democratie van het samenleven onder andere regimes. Ze appreciëren het samenleven in een democratie en de principes waarop ze in Vlaanderen gebaseerd is. (attitudinaal)

Nederlands

- 2.2 De leerlingen bepalen het onderwerp en de globale inhoud van geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.
- 2.3 De leerlingen bepalen wat de hoofdgedachte en de hoofdpunten zijn in geschreven en gesproken teksten in functie van doelgerichte informatieverwerking en communicatie.
- 2.8 De leerlingen nemen deel aan schriftelijke en mondelinge interactie in functie van doelgerichte communicatie.

Historisch bewustzijn

- 8.8 De leerlingen lichten binnen een gegeven probleemstelling de invloed van hun eigen standplaatsgebondenheid en die van anderen op historische beeldvorming toe.
- 8.9 De leerlingen illustreren hoe mythevorming rond historische fenomenen historische beeldvorming vervormt.

Sociaal - relationeel

- 5.5 De leerlingen dragen in groepsactiviteiten met een welomschreven opdracht actief bij aan de uitwerking van een gezamenlijk resultaat.